

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VODAH (ZV-1G)

I. UVOD

1.1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o vodah - splošno

Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20; v nadaljnjem besedilu: Zakon o vodah) je bil sprejet v letu 2002 in je bil po tem nekajkrat spremenjen. Tako je bil na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08 in 57/12; v nadaljnjem besedilu: ZVO) razveljavljen 94. člen Zakona o vodah. Pozneje je bil Zakon o vodah še šestkrat dopolnjen oziroma spremenjen in sicer v letih 2008, 2012, 2013, 2014, 2015 in 2020.

Pred uveljavitvijo Zakona o vodah leta 2002 je varstvo voda pred onesnaževanjem in varstvo vodnih količin, varstvo pred poplavami, rabo in izkoriščanje voda ter druga vprašanja gospodarjenja z vodami urejal Zakon o vodah (Ur. l. SRS, št. 38/86, in Ur. l. RS, št. 15/91) in na njegovi podlagi izdani predpisi, pa tudi nekateri drugi zakonski predpisi, na primer Zakon o določitvi zavarovanega območja za reko Sočo s pritoki (Ur. l. SRS, št. 7/76, 8/76 in 29/86) ter Zakon o temeljnih vodnega režima, pomembnega za dve ali več republik oziroma avtonomnih pokrajin, in o meddržavnih vodah (Ur. l. SFRJ, št. 2/74 in 24/76).

Predmet urejanja tega zakona

S predlaganim zakonom se spreminja določba 14. člena Zakona o vodah, na način, da se črtata šesti in sedmi odstavek, ki določata postopek za določitev drugačne zunanje meje priobalnih zemljišč na predlog nosilcev prostorskega načrtovanja in obvezo za določitev ukrepov v predlogu, ko so potrebni za izravnavo vplivov nameravanega posega na doseganje ciljev upravljanja voda.

Postopek zožitve priobalnega pasu po šestem odstavku 14. člena Zakona o vodah se po predlaganem zakonu združi s postopkom izdaje vodnega soglasja v primerih, ko gre za posege na priobalno zemljišče celinskih voda. Obenem se s to spremembo ukinja možnost ožanja priobalnega pasu, saj postane v tem primeru brezpredmetna.

V predlaganem zakonu se spreminja 37. člen in doda nov 37.a člen. Namreč s to spremembo in dopolnitvijo bodo posegi na vodnih in priobalnih zemljiščih urejeni ločeno, v dveh členih, in sicer zaradi bolj sistematične in pregledne ureditve posegov. Tako bo s predlagano spremembo 37. člena veljavnega Zakona o vodah urejana materija posegov na vodnih zemljiščih, z dodanim 37.a členom pa bo urejena materija posegov na priobalnih zemljiščih.

S predlaganim načinom obravnave dosedanjih predlogov za zožitev zunanje meje priobalnega pasu se skrajšuje postopek za predlagatelje, saj se s spremembo 14. člena pristojnost za vodenje postopkov za spreminjanje mej priobalnih zemljišč prenaša iz vladnega na nivo ministrstva, in sicer z določitvijo odločanja o predlogih v okviru upravnih postopkov in ne več s sprejemom vladne uredbe. Nov predlog bo razbremenil vlado in s tem omogočil hitrejše reševanje vloženih predlogov oz. vlog, kar za stranke oz. predlagatelje posledično pomeni, da se v luči odprave administrativnih ovir skrajšujejo oz. ukinjajo dosednji dolgotrajnejši postopki sprejema uredbe na vladi, hkrati pa se stranke s tem istočasno tudi finančno in časovno razbremenjujejo.

Zaradi sprememb 37. člena veljavnega Zakona o vodah in dodanega novega 37.a člena predlaganega zakona se s predhodnimi določbami ureja nadaljevanje začelih postopkov za izdajo vodnih soglasij, ki jih vodi Direkcija Republike Slovenije za vode. Prav tako se določa prehodno obdobje za obravnavo že vloženih predlogov za določitev drugačne zunanje meje, podanih pred uveljavitvijo tega zakona.

Ne glede na predlagane spremembe, ki bodo pomenile večji pripad zadev na Direkcijo Republike Slovenije za vode, pa bo obseg preveritev pogojev, ki jih je treba izpolniti preden bo dovoljen poseg na priobalno zemljišče, ostal enak. Razširja pa se nabor ureditev, ki se jim bo potencialno dovolilo poseganje na priobalno zemljišče.

Zakon o vodah v svojem 161. členu določa vrsto obveznih gospodarskih javnih gospodarskih služb urejanja voda, in sicer:

- obratovanje in vzdrževanje vodne infrastrukture, namenjene ohranjanju in uravnavanju vodnih količin,
- obratovanje, vzdrževanje in spremljanje stanja vodne infrastrukture, namenjene varstvu pred škodljivim delovanjem voda,
- izvedba izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda,
- izvedba izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda,
- vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč,
- zagotavljanje vodovarstvenega nadzora.

V 162. členu pa Zakon o vodah določa namene, za katere se lahko sredstva Sklada za vode porabijo, in sicer za namene:

- gradnje vodne infrastrukture, vključno z nakupom zemljišč, potrebnih za njeno gradnjo,
- gradnje državne in lokalne infrastrukture, ki je potrebna zaradi gradnje vodne infrastrukture,
- izvedbe izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda in izvedbe izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda,
- gradnje in posodobitve vodnih zadrževalnikov namenjenih za namakanje kmetijskih zemljišč, ki so državna vodna infrastruktura,
- nakupa vodnih in priobalnih zemljišč in sofinanciranja nakupa priobalnih zemljišč s strani lokalnih skupnosti na podlagi 16. člena tega zakona,
- strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen,
- medobčinskih ali regionalnih projektov gradnje objektov za črpanje, filtriranje in zajem vode ter prenosnih vodovodov za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo v skladu z operativnimi programi varstva okolja,

- občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javnim vodovodom,
- odkupa zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javnim vodovodom,
- občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 populacijskih ekvivalentov, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javno kanalizacijo, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, ter
- drugih posameznih strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona.

Veljavni zakon tako ne določa, da je mogoče sredstva Sklada za vode uporabiti tudi za financiranje javne gospodarske službe, temveč se le-ta financira večinoma iz sredstev integralnega proračuna.

S predlagano rešitvijo, da se sredstva Sklada za vode lahko uporabijo tudi za izvajanje javnih gospodarskih služb urejanja voda, vendar zgolj v primerih, ko sredstev za financiranje teh nalog ni mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov, se predlaga rešitev, ki je preglednejša, saj omogoča izvajanje cenovne politike na področju upravljanja z vodami v skladu s prejeta evropsko politiko do voda, ki zahteva od države članice povračilo stroškov za vse naloge, povezane z upravljanjem z vodami. Na ta način se potencialno (v primerih, ko se bo ta rešitev tudi dejansko izvajala, ko ne bo sredstev za financiranje javnih gospodarskih služb urejanja voda možno zagotoviti tudi iz drugih virov) razbremeni tudi (integralni) državni proračun, saj se namensko zbrana sredstva za upravljanje z vodami tudi namensko porabijo. Zgolj ko sredstev za financiranje nalog izvajanja javnih gospodarskih služb ne bo mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov, se bo to izvajanje javnih gospodarskih služb financiralo iz sredstev Sklada za vode, o čemer bo presojal in odločal za to pristojen organ, t.i. Komisija Sklada za vode, in sicer ob vsakokratnem konkretnem primeru in z upoštevanjem sprejetega programa porabe sredstev Sklada za vode. Zakon o vodah se torej v 162. členu dopolni tako, da se iz sredstev Sklada za vode krijejo tudi stroški izvajanja obvezne gospodarske javne službe urejanja voda, hkrati pa se v določbo 6. točke tretjega odstavka 162. člena, ki določa, da se sredstva Sklada za vode porabljajo za financiranje strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen, zaradi večje jasnosti in preglednosti doda, da to vključuje tudi stroške za delovanje Inštituta za vode iz 159. člena tega zakona.

1.2 Predpisi, ki urejajo to področje

- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20),
- Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40)

1.3 Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1);
- Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L št. 288 z dne 6. 11. 2007, str. 27);

1.4 Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja

/

1.5 Odločbe ustavnega sodišča, ki vplivajo na področje urejanja

/

1.6 Odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev

/

1.7 Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po spremembi in/ali dopolnitvi obstoječega predpisa

S predlaganim načinom obravnave dosedanjih predlogov za zožitev zunanje meje priobalnega pasu se skrajšuje postopek za predlagatelje, saj se s spremembo 14. člena pristojnost za vodenje postopkov za spreminjanje mej priobalnih zemljišč prenaša iz vladnega na upravni nivo, in sicer z določitvijo odločanja o predlogih v okviru upravnih postopkov in ne več s sprejemom vladne uredbe. Nov predlog bo razbremenil vlado in s tem omogočil hitrejše reševanje vloženih predlogov oz. vlog, kar za stranke oz. predlagatelje posledično pomeni, da se v luči odprave administrativnih ovir skrajšujejo oz. ukinjajo dosednji dolgotrajnejši postopki sprejema uredbe na vladi, hkrati pa se stranke s tem istočasno tudi finančno in časovno razbremenjujejo. Ne glede na predlagane spremembe, ki bodo pomenile večji pripad zadev na Direkcijo Republike Slovenije za vode, pa bo obseg preveritev pogojev, ki jih je treba izpolniti preden bo dovoljen poseg na priobalno zemljišče, ostal enak. Razširja pa se nabor ureditev, ki se jim bo potencialno dovolilo poseganje na priobalno zemljišče.

S predlagano rešitvijo, da se sredstva Sklada za vode lahko uporabijo tudi za izvajanje javnih gospodarskih služb urejanja voda, vendar zgolj v primerih ko sredstev za financiranje teh nalog ni mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov, se predlaga rešitev, ki je preglednejša, saj omogoča izvajanje cenovne politike na področju upravljanja z vodami v skladu s prejeta evropsko politiko do voda, ki zahteva od države članice povračilo stroškov za vse naloge, povezane z upravljanjem z vodami. Na ta način se potencialno (v primerih, ko se bo ta rešitev tudi dejansko izvajala, ko ne bo sredstev za financiranje javnih gospodarskih služb urejanja voda možno zagotoviti tudi iz drugih virov) razbremeniti tudi (integralni) državni proračun, saj se namensko zbrana sredstva za upravljanje z vodami tudi namensko porabijo. Zgolj ko sredstev za financiranje nalog izvajanja javnih gospodarskih služb ne bo mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov, se bo to izvajanje javnih gospodarskih služb financiralo iz sredstev Sklada za vode, o čemer bo presojal in odločal za to pristojen organ, t.i. Komisija Sklada za vode, in sicer ob vsakokratnem konkretnem primeru in z upoštevanjem sprejetega programa porabe sredstev Sklada za vode. Zakon o vodah se torej v 162. členu dopolni tako, da se iz sredstev Sklada za vode krijejo tudi stroški izvajanja obvezne gospodarske javne službe urejanja voda, hkrati pa se v določbo 6. točke tretjega odstavka 162. člena, ki določa, da se sredstva Sklada za vode porabljajo za financiranje strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen, zaradi večje jasnosti in preglednosti doda, da to vključuje tudi stroške za delovanje Inštituta za vode iz 159. člena tega zakona.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj upravljanja voda ter vodnih in priobalnih zemljišč je doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov, zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda,

ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti. Pri opredelitvi ciljev upravljanja voda in z njimi povezanih programov ukrepov se upoštevajo tudi vplivi podnebnih sprememb.

2.2 Načela

Ob upoštevanju temeljnih načel varstva okolja, upravljanje z vodami ter z vodnimi in priobalnimi zemljišči temelji na:

1. načelu celovitosti, ki upošteva naravne procese in dinamiko voda ter medsebojno povezanost in soodvisnost vodnih in obvodnih ekosistemov na območju povodja,
2. načelu dolgoročnega varstva kakovosti in smotrne rabe razpoložljivih vodnih virov,
3. načelu zagotavljanja varnosti pred škodljivim delovanjem voda, ki izhaja iz potreb po varnosti prebivalstva in njihovega premoženja, ob upoštevanju delovanja naravnih procesov,
4. načelu povrnitve stroškov, povezanih z obremenjevanjem voda,
5. načelu sodelovanja javnosti, ki omogoča sodelovanje javnosti pri sprejemanju načrtov upravljanja z vodami,
6. načelu upoštevanja najboljših razpoložljivih tehnik in novih dognanj znanosti o naravnih zakonitosti.

2.3 Poglavitne rešitve predloga zakona

S predlaganim načinom obravnave dosedanjih predlogov za zožitev zunanje meje priobalnega pasu se skrajšuje postopek za predlagatelje, saj se s spremembo 14. člena pristojnost za vodenje postopkov za spreminjanje mej priobalnih zemljišč prenaša iz vladnega (pripravljaavec predpisov oz. uredbe je Ministrstvo za okolje in prostor) na upravni (Direkcija Republike Slovenije za vode) nivo, in sicer z določitvijo odločanja o predlogih v okviru upravnih postopkov in ne več s sprejemom vladne uredbe. Nov predlog bo razbremenil vlado in s tem omogočil hitrejše reševanje vloženih predlogov oz. vlog, kar za stranke oz. predlagatelje posledično pomeni, da se v luči odprave administrativnih ovir skrajšujejo oz. ukinjajo dosednji dolgotrajnejši postopki sprejema uredbe na vladi, hkrati pa se stranke s tem istočasno tudi finančno in časovno razbremenjujejo. Ne glede na predlagane spremembe, ki bodo pomenile večji pripad zadev na Direkcijo Republike Slovenije za vode, pa bo obseg preveritev pogojev, ki jih je treba izpolniti preden bo dovoljen poseg na priobalno zemljišče, ostal enak. Razširja pa se nabor ureditev, ki se jim bo potencialno dovolilo poseganje na priobalno zemljišče.

S predlagano rešitvijo, da se sredstva Sklada za vode lahko uporabijo tudi za izvajanje javnih gospodarskih služb urejanja voda, vendar zgolj v primerih ko sredstev za financiranje teh nalog ni mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov, se predlaga rešitev, ki je preglednejša, saj omogoča izvajanje cenovne politike na področju upravljanja z vodami v skladu s prejeta evropsko politiko do voda, ki zahteva od države članice povračilo stroškov za vse naloge, povezane z upravljanjem z vodami. Na ta način se potencialno (v primerih, ko se bo ta rešitev tudi dejansko izvajala, ko ne bo sredstev za financiranje javnih gospodarskih služb urejanja voda možno zagotoviti tudi iz drugih virov) razbremeni tudi (integralni) državni proračun, saj se namensko zbrana sredstva za upravljanje z vodami tudi namensko porabijo. Zgolj ko sredstev za financiranje nalog izvajanja javnih gospodarskih služb ne bo mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov, se bo to izvajanje javnih gospodarskih služb financiralo iz sredstev Sklada za vode, o čemer bo presojal in odločal za to pristojen organ, t.i. Komisija Sklada za vode, in sicer ob vsakokratnem konkretnem primeru in z upoštevanjem sprejetega programa porabe sredstev Sklada za vode. Zakon o vodah se torej v 162. členu dopolni tako, da se iz sredstev Sklada za vode krijejo tudi

stroški izvajanja obvezne gospodarske javne službe urejanja voda, hkrati pa se v določbo 6. točke tretjega odstavka 162. člena, ki določa, da se sredstva Sklada za vode porabljajo za financiranje strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen, zaradi večje jasnosti in preglednosti doda, da to vključuje tudi stroške za delovanje Inštituta za vode iz 159. člena tega zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva ni. Predlagani zakon skrajšuje postopke v okviru poseganj na priobalna zemljišča in ukinja postopek zožitve priobalnega pasu vodnega zemljišča ter ureja dodaten namen, za katerega se lahko uporabijo sredstva iz Sklada za vode. Zadev na prihodkovni strani Sklada za vode zakon ne ureja.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN SPREJET

Za izvajanje zakona v že sprejetem državnem proračunu ni potrebno zagotoviti finančnih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Primerjalna ureditev v drugih pravnih sistemih

5.1.2. Organiziranost sistema upravljanja z vodami v Republiki Hrvaški

V Republiki Hrvaški je za upravljanje z vodami pristojno Ministrstvo za varstvo okolja in energetiko. Osnovne naloge zajemajo dejavnosti, ki se nanašajo na varstvo in ohranjanje okolja ter narave v skladu s politiko, ki se nanaša na upravljanje voda, in upravljanje na področju energetike. V pristojnost ministrstva sodi tudi upravni in strokovni nadzor nad: Fondom za varstvo okolja in energetske učinkovitost (FZOEU), Državnim hidrometeorološkim zavodom (DHMZ), Hrvatskimi vodami in Nacionalnimi parki in naravnimi parki.

V okviru Direktorata za upravljanje z vodami in varstvo morja hrvaškega Ministrstva za varstvo okolja in energetiko delujejo:

- Sektor za vode, vodno dobro, vodno politiko in mednarodno sodelovanje:
  - Služba za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, vodno dobro, namakanje in melioracijske drenaže,
  - Služba za varstvo in rabo vode,
  - Služba za vodno politiko in mednarodno sodelovanje.
- Sektor za upravni nadzor, nadzor nad plačili in pritožbe pri upravljanju z vodami:
  - Služba za upravni nadzor in nadzor nad plačili v vodnem gospodarstvu,
  - Služba za pritožbe pri upravljanju z vodami.
- Javni vodovodni in kanalizacijski sektor:
  - Služba za institucionalno organizacijo javne oskrbe z vodo in odvajanje,
  - Služba za spremljanje učinkovitosti poslovanja dobaviteljev vode,

- Morska in obalna služba.

Za operativno izvajanje nalog s področja upravljanja z vodami pa so zadolžene Hrvatske vode (<http://www.voda.hr/hr>), ki so bile ustanovljene s hrvaškim Zakonom o vodah (Narodne novine, št. 107/95, 150/05, 153/09 in 130/11). Gre za pravno osebo sui generis, za katero veljajo predpisi, ki urejajo institucije. Organizirane so po funkcionalnem in teritorialnem (območnem/porečnem) principu.

Dejavnost Hrvatskih voda vključuje predvsem:

- izdelava planskih dokumentov za upravljanje z vodami
- urejanje voda in zaščita pred škodljivim delovanjem voda
- melioracijska odvodnja
- raba vode
- varstvo voda
- upravljanje javnega dobra
- obračunavanje plačil, v skladu z zakonom, ki ureja financiranje vodnega gospodarstva
- vodni nadzor.

Hrvatske vode vključujejo Direkcijo in šest vodnogospodarskih oddelkov (VGOjev).

Direkcijo v okviru Hrvatskih voda sestavljajo:

- sektorji (sektor za razvoj, sektor varovanja pred škodljivim delovanjem voda, sektor rabe voda, sektor za varstvo voda, sektor za načrtovanje, sektor za finance, sektor za kadrovske in pravne zadeve, sektor za informatiko, sektor za EU projekte, sektor za podporo pripravi EU projektov),
- službe (služba za notranjo revizijo, služba za javna naročila, služba za vodna povračila, služba za vodno javno dobro, služba za logistiko),
- oddelki (oddelek za izvedbo nacionalnega namakalnega programa, oddelek za izvedbo nacionalnih vodnogospodarskih in komunalnih projektov, oddelek za izvedbo projektov varstva pred škodljivim delovanjem voda, ki se financirajo iz naslova kreditov in EU sredstev),
- zavod za vodno gospodarstvo,
- glavni vodnogospodarski laboratorij in
- glavni center za obrambo pred poplavami.

Vodnogospodarske oddelke (razdeljene po porečjih) v okviru Hrvatskih voda pa sestavljajo:

- Vodnogospodarski odjel (VGO) za gornju Savu s sedežem v Zagrebu,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za srednjo i donju Savu s sedežem v Zagrebu,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za Muro i gornju Dravu s sedežem v Varaždinu,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za Dunav i donju Dravu s sedežem v Osijeku,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za slivove sjevernog Jadrana s sedežem na Reki in
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za slivove južnog Jadrana s sedežem v Splitu.

Vsak zgoraj naveden vodnogospodarski oddelek (VGO) vključuje tudi ti. vodnogospodarske izpostave (VGI).

5.1.3. Organiziranost sistema upravljanja z vodami v Zvezni republiki Nemčiji

Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave in jedrsko varnost je odgovorno za vrsto vladnih politik, ki se odražajo v imenu samega ministrstva. Ministrstvo že 30 let dela na področju varovanja javnosti pred okoljskimi toksini in sevanji ter vzpostavlja inteligentno in učinkovito uporabo surovin, spodbuja podnebne ukrepe in spodbuja uporabo naravnih virov, ki ohranjajo biotsko raznovrstnost in varujejo habitate.

Organizacijska uredba zveznega kanclerja z dne 14. marca 2018 je ministrstvu dodelila novo ime: Zvezno ministrstvo za okolje, ohranjanje narave in jedrsko varnost. Decembra 2013 je ministrstvo v prejšnjem zakonodajnem obdobju dobilo odgovornost za razvoj mest, stanovanjske infrastrukture, podeželsko infrastrukturo, pravo javnih stavb, gradbeno industrijo in zvezne stavbe ter postalo zvezno ministrstvo za okolje, ohranjanje narave, gradnjo in jedrsko varnost.

Ključna odgovornost zveznega ministrstva je priprava zakonodaje, da se oblikuje pravni okvir na zgoraj navedenih političnih področjih. To vključuje pripravo zakonodajne zakonodaje in prenos direktiv EU v nacionalno zakonodajo. Nadaljnja naloga je financiranje raziskav in razvoja ter podpiranje trženja inovativnih tehnologij na trgu. Poleg oblikovanja okvirne zakonodaje ima zvezno ministrstvo na voljo tudi ekonomske instrumente. Podporni programi se financirajo z davki in prihodki od trgovanja z emisijami. To omogoča javnosti, združenjem, podjetjem in občinam, da pridobijo finančno podporo za določene projekte.

Ministrstvo je organizirano v generalne direktorate: pet specializiranih generalnih direktorats, za načrtovanje in splošne vidike ter za centralne funkcije. Število uslužbencev se giblje od 80 do več kot 200. Vodijo jih generalni direktorji, ki usmerjajo in usklajujejo delo v okviru svojih oddelkov in tesno sodelujejo z ministrom in državnimi sekretarji. Vsak generalni direktorat je sestavljen iz več direktorats, od katerih ima vsak več oddelkov.

V zadnjem zakonodajnem obdobju je bilo število zaposlenih v ministrstvu približno 1.000. Za leto 2018 je bilo ministrstvu dodeljeno skupno 1.978 milijonov evrov.

Uporaba vode, ki presega meje splošne rabe, je že v okviru tradicionalnega nemškega prava voda bila podvržena normativni intervenciji. Razloge za to je treba iskati v konfliktnosti interesov glede uporabe voda, še posebej v konfliktnosti med uporabo voda v javnem interesu (pitna voda) in drugimi (neposredno v maksimiranje materialnega bogastva usmerjenimi) oblikami uporabe voda.

V kontinentalnem pravu se je kot ključni instrument normativne intervencije v uporabnostno interakcijo z vodami razvil sistem dovoljevanja uporabe voda (permit system). V nemškem pravu voda je treba za uporabo voda pridobiti (za večje posege) soglasje (Bewilligung) ali (za manjše posege) dovoljenje (Erlaubnis) (par. 7 in 8 WHG). Kljub drugačni tradiciji gre v to smer tudi ameriško vodno pravo.

Sistem dovoljevanja pridobiva v novejšem pozitivnem pravu voda tudi ekološko funkcijo, čeprav je nastal zaradi usklajevanja interesov med izkoriščevalci (uporabniki) voda.

Inkorporacija "ekološkega razloga" v pravico do uporabe voda (vodno pravico) pomeni na eni strani že omenjeno (ekološko pogojeno) omejevanje lastninske (premoženjske) pravice, glede na premoženjsko naravo vodne pravice. Vodno pravico šteje večina pravnih redov za premoženjsko pravico, pri čemer jo opredeljujejo kot pravico "usus fructus". Imetnik vodne pravice torej ni lastnik vodnega telesa, do katerega uporabe ima pravico. V nemškem pravu so to vodne pravice "dingliche Rechte am Wasserlaufgrundstück". Imetnik vodne pravice je dolžan trpeti ne le splošno rabo, temveč mora upoštevati tudi "interese voda", kar pomeni, da mora pri izvajanju svoje vodne pravice upoštevati meje naravnega ravnovesja.

Po drugi strani pa "ekološki razlog" lahko pomeni tudi odvzem vodne pravice, če to zahteva (javni) interes ohranjanja naravnega ravnovesja. Gre torej za "razlaščujoč" poseg, podoben odvzemu lastninske pravice, ki ga sicer pozna tudi dosedanje sodobno pravo voda. V nemškem pravu je dovoljenje (Erlaubnis) preklicljivo, tudi soglasje (Bewilligung) je mogoče v javnem interesu preklicati proti odškodnini.

5.1.4. Organiziranost sistema upravljanja z vodami v Republiki Italiji

Institut koncesije je v Republiki Italiji dobro razvit tako v teoriji, kot praksi. Najpogostejša delitev koncesij je na koncesije javnih služb in koncesije rabe javnega dobra. Teorija in praksa poznata

pojem »upravna koncesija«, ki po eni strani zajema celotno diskrecijsko delovanje države, po drugi strani pa pomeni le upravni akt, s katerim se konstituira pravica na javni stvari oziroma s katerim se prenese opravljanje javnih funkcij ali storitev.

Mineralne in termalne vode so definirane kot javno dobro, a imajo hkrati poseben status. Zaradi specifične sestave in vrednosti, mineralne – kot prehrambeni proizvod in termalne – zaradi visoke vrednosti uporabe, so ovrednotene kot posebne vode. Urejajo se z drugimi regulativami kot 'običajne' vode, ker niso del javne storitve in se jih ne razširja po omrežju, temveč se jih stekleniči ali rabi na za to primernih krajih, bazenih na lokaciji izvirov.

Mineralne vode so podvržene dvojni zakonodaji, ker so istočasno javno dobro in prehrambeni proizvod. Za prvo je potrebno posebno dovoljenje za izkoriščanje, kot drugo se ureja z zakonodajo prehrambenega sektorja. Za termalne vode je potrebno posebno dovoljenje za izkoriščanje, upoštevati morajo zakonodajo s področja higijene in zdravja.

Naravne mineralne vode so vode, ki imajo izvor v podzemnem izviru ali nahajališču, prihajajo na površje preko enega ali več naravnih izvirov ali preko vrtin in imajo posebne lastnosti, ki lahko tudi ugodno vplivajo na zdravje. Naravne mineralne vode se razlikujejo od pitne vode po izvorni čistosti in ohranjenosti, po vsebnosti mineralov, oligoelementov in/ali drugih sestavin in možnostjo nekaterih njihovih učinkov. Morajo biti zavarovane pred kakršnim koli tveganji onesnaževanja.

Posebne lastnosti morajo biti predhodno ovrednotene:

- geološko in hidrogeološko
- organoleptično, fizikalno, fizikalno – kemijsko, kemijsko
- mikrobiološko
- če je potrebno farmakološko, klinično in fiziološko.

Zgradba, temperatura in druge značilnosti bistvene za naravne mineralne vode morajo biti na izviru konstantne, dovoljena so le rahla odstopanja.

S predsedniškim dekretom leta 1972 so bile državne administrativne funkcije na področju termalnih in mineralnih voda prenesene na regije. V prvem členu dekreta so navedene naloge, ki so se prenesle:

- dovoljenje za raziskavo in koncesija za uporabo izvirov mineralne vode
- dovoljenje za odprtje in obratovanje obratov, kjer se stekleniči
- dovoljenje za raziskavo in koncesija za uporabo izvirov termalne vode
- dovoljenje za odprtje in obratovanje kopališč
- nadzor nad rabo naravne mineralne vode in rabo termalne vode v kopališčih
- zbiranje statističnih podatkov ...

Mineralne in termalne vode so del nedeljivega oziroma neodtujljivega premoženja regije in se lahko za njih podeli koncesija tistemu, ki poda pobudo in izpolnjuje z zakonom določene tehnične in ekonomske pogoje za izkoriščanje nahajališča.

V okviru koncesijskega postopka, ne glede ali gre za mineralne ali termalne vode, morajo biti ovrednoteni vsi vplivi rabe vode na okolje. Potrditi je potrebno skladnost rabe z zaščito oziroma varstvom hidrogeološkega ekosistema.

Administrativni postopek: dovoljenje za raziskavo; koncesija (regionalna) za izkoriščanje nahajališča in kontrola proizvodnje (pri mineralnih kot prehrambenega produkta) in upravljanje kopališč.

5.2. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vodah ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

S predlaganimi spremembami se ukinja postopek ožanja priobalnih zemljišč, ki je rezultiral v (ne)sprejemu vladne uredbe in ki je potekal na ožjem ministrstvu. Obenem pa se povečuje pripad zadev na upravnem organu Direkciji Republike Slovenije za vode, ki vodi postopke izdaje vodnih soglasij.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Stranke bodo imeli s posegi v prostor v primerih, ko se posega v priobalno zemljišče voda, manj in krajše ter cenejše postopke. Prav tako bodo imele opravka zgolj in samo z enim upravnim organom (Direkcije Republike Slovenije za vode) in ne več s tremi (nosilec prostorskega načrtovanja, Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija Republike Slovenije za vode).

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlagani zakon vključuje spremembe, ki bodo imele učinek na doseganje ciljev za vode.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Zakon nima neposrednega učinka na gospodarsko rast.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za: /

6.6 Presoja posledic za druga področja: /

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo je bilo objavljeno na portalu e-demokracija.

Datum objave: 20. 10. 2020 do 3. 11. 2020.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

- Ribiška zveza Slovenije,
- Občina Trbovlje,
- Društvo vodarjev Slovenije,
- HSE d.o.o.,
- ELES, d.o.o.,
- HESS, d.o.o.,
- Skupnost občin Slovenije.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- **niso bili upoštevani.**

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani:

- Pripomba v zvezi nestrinjanjem s predlagano spremembo 14. člena tega predloga zakona in predlog, da se ohrani obstoječa ureditev in ohranitev šestega in sedmega odstavka 14. člena, ki se po predlogu zakona črtata.
- Pripomba v zvezi nestrinjanjem z novo ureditvijo posegov na priobalnih in vodnih zemljiščih v dveh členih, ločeno za vodna zemljišča in ločeno za priobalna zemljišča (37. člen in nov 37.a člen iz tega predloga zakona), namreč pripombodajalec navaja, da se zaradi obeh predlaganih sprememb lahko pričakuje znatno povečanje posegov v priobalna zemljišča, tako iz razloga enostavnejšega postopka, kot tudi iz povečanega obsega možnih posegov, kar lahko pomeni večji kumulativni vpliv na stanje voda in doseganje ciljev upravljanja voda, pri čemer izpostavi, da so obstoječe in uveljavljene omejitve rabe priobalnega prostora zelo pomembno orodje za doseganje ciljev upravljanja voda.
- Predlog za dopolnitev prvega odstavka veljavnega 37. člena in novega 37.a člena iz tega predloga zakona z novimi izjemami od prepoved posegov na vodna in priobalna zemljišča, in sicer na način, da se na vodnih in priobalnih zemljiščih dovoli gradnja sončnih elektrarn, v primeru, da slednje ne poslabšujejo obstoječega vodnega in priobalnega zemljišč ter gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo ter z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, če izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka tega člena ter da se za posege na priobalna zemljišča, kar ureja nov 37.a člen, doda določba o tem, da morajo biti v vodnem soglasju določeni tudi ukrepi, potrebni za izravnavo oz. omilitev vplivov nameravanega posega na doseganje ciljev upravljanja voda.
- Pripomba glede tega, da je z določbo novega 37.a člena tega predloga zakona, ki nadomešča sedanji šesti odstavek 14. člena veljavnega Zakona o vodah izpadel ključni omejitveni element v zvezi s tem, da so posegi na priobalnih zemljiščih mogoči le na stavbnih zemljiščih znotraj naselij.
- Pripomba, da se v postopku pridobivanja vodnega soglasja za poseg v prostor priobalnega zemljišča, kar je določeno v prvem odstavku novega 37.a člena tega predloga zakona, z dopolnitvijo zagotovi tudi presojo posega tudi z vidika izvajanja nalog ribiškega upravljanja, ki se izvajajo v javnem interesu.
- Predlog za dopolnitev predloga zakona v zvezi s tem, da se glede na to, da so vodna zemljišča bolj varovana kot priobalna, v Zakonu o vodah dopustiti, da se vse izjeme za vodna zemljišča upoštevajo tudi na priobalnih zemljiščih.
- Nestrinjanje z novo dodano 12. točko v tretjem odstavku 162. člena tega predloga zakona, s katero se dodaja nov namen porabe sredstev Sklada za vode, saj se s tem lahko zmanjša razpoložljivost sredstev za namene gradnje vodne, državne in lokalne infrastrukture, ki jo je treba zgraditi, zaradi gradnje objektov in naprav iz naslova podeljene koncesije za proizvodnjo električne energije na delih reke Save od Ježice do Suhadola (srednja Sava), kot tudi za podobne namen ob gradnji drugih hidroenergetskih objektov, za katere bo RS kot koncendent predvidela takšen namen.

Pojasnilo za neupoštevanje podanih pripomb:

- V zvezi s podanim predlogom, da se šesti in sedmi odstavek v 14. členu ZV -1 ohranita gre pojasniti, da se s predlaganim novim načinom obravnave dosedanjih predlogov za zožitve zunanje meje priobalnega pasu skrajšuje postopek za predlagatelje, saj se s spremembo 14. člena pristojnost za vodenje postopkov za spreminjanje mej priobalnih zemljišč prenaša iz vladnega na upravni nivo, in sicer z določitvijo odločanja o predlogih v okviru upravnih postopkov in ne več s sprejemom vladne uredbe. Nov predlog bo razbremenil vlado in s tem omogočil hitrejše reševanje vloženi predlogov oz. vlog, kar za stranke oz. predlagatelje posledično pomeni, da se v luči odprave administrativnih ovir skrajšujejo oz. ukinjajo dosednji dolgotrajnejši postopki sprejema uredbe na vladi, hkrati pa se stranke s tem istočasno tudi finančno in časovno razbremenjujejo.
- V zvezi s predlagano novo ureditvijo iz predlaganih določb 37. in 37.a člena ZV-1G gre pojasniti, da se s predlaganim, novim, 37. a členom, ki ureja posege na priobalnih zemljiščih, razširja nabor ureditev, ki se jim bo potencialno dovolilo poseganje na priobalno zemljišče, vendar pa bo, ne glede na predlagane spremembe, obseg preveritve pogojev v okviru postopka pridobivanja vodnega soglasja, ki jih je treba izpolniti preden bo dovoljen poseg na priobalno zemljišče, ostal povsem enak. S predlagano ureditvijo posegov posebej za vodna zemljišča in posebej za priobalna zemljišča se ohranja večje varovanje vodnih zemljišč napram priobalnim zemljiščem.
- V zvezi s predlagano novo točko 162. člena tega predloga zakona gre pojasniti, da se sredstva Sklada za vode lahko uporabijo tudi za financiranje izvajanje javnih gospodarskih služb urejanja voda, se je določila varovalka na način, da se te javne službe financira zgolj v primerih, ko sredstev za financiranje teh nalog ni mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov. S takšno spremembo 162. člena zakona o vodah je bila jasno določena omejitev porabe sredstev sklada za vode za izvajanje javnih gospodarskih javnih služb urejanja voda, s čimer se zagotavlja, da se bodo sredstva sklada za vode uporabila izjemoma. Ta varovalka pomeni, da se namensko zbrana sredstva za upravljanje z vodami tudi namensko porabijo. Takšna rešitev je preglednejša, saj omogoča izvajanje cenovne politike na področju upravljanja z vodami v skladu s prejetimi evropsko politiko do voda, ki zahteva od države članice povračilo stroškov za vse naloge, povezane z upravljanjem z vodami.

Poročilo se pripravi v skladu s 34.a členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE).

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu s 34.a členom Zakona o varstvu okolja.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

V pripravo predloga zakona niso bili vključeni zunanji strokovnjaki oziroma pravna oseba.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

- mag. Andrej Vizjak, minister za okolje in prostor
- dr. Metka Gorišek, državna sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor
- Bojan Dejak, generalni direktor Direktorata za vode in investicije, Ministrstvo za okolje in prostor

- mag. Luka Štravs, namestnik generalnega direktorja Direktorata za vode in investicije, Ministrstvo za okolje in prostor

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20) se v 14. členu črtata šesti in sedmi odstavek.

2. člen

V 37. členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi: »(posegi na vodno zemljišče)«.

V prvem odstavku se napovedni stavek spremeni tako, da se glasi: »(1) Na vodnem zemljišču in območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za:«.

V 1. točki se beseda »tretjega« nadomesti z besedo »drugega«.

V 5. točki se črta besedilo »oziroma priobalnem«.

Drugi odstavek se črta.

Dosedanji tretji odstavek postane nov drugi odstavek.

3. člen

Za 37. členom se doda nov 37.a člen, ki se glasi:

»37.a člen

(posegi na priobalno zemljišče)

(1) Na priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen na podlagi pridobljenega vodnega soglasja, ki se izda, če:

1. ne gre za poseg v nasprotju s pogoji in omejitvami za izvajanje dejavnosti in poseg v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja,
2. se s tem ne povečuje poplavne ali erozijske nevarnosti ali ogroženosti,
3. se s tem ne poslabšuje stanje voda,

4. je omogočeno izvajanje javnih služb,
  5. se s tem ne omejuje obstoječe posebne rabe voda in
  6. to ni v nasprotju s cilji upravljanja z vodami.
- (2) Za poseg iz prejšnjega odstavka morajo biti v vodnem soglasju določeni tudi ukrepi, potrebni za izravnavo vplivov nameravanega posega na doseganje ciljev upravljanja voda.
- (3) Poseganje v prostor na priobalnem zemljišču v tlorisni širini vsaj 15 metrov od meje vodnega zemljišča do zunanje meje priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja je dovoljeno za gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov na podlagi vodnega soglasja, razen če je s predpisom, izdanim na podlagi tega zakona, določeno drugače.
- (4) Posegi na priobalno zemljišče so dovoljeni le na podlagi pogojev iz pridobljenega vodnega soglasja.«.

4. člen

V 69. členu se v prvem odstavku za številko člena »37.« doda besedilo »in 37.a«.

V drugem odstavku se pika na koncu stavka nadomesti z vejico in doda besedilo, ki se glasi:

»razen če je v aktu iz 74. člena tega zakona določeno drugače.«.

5. člen

V 162. členu se v tretjem odstavku na koncu 6. točke doda besedilo: »vključno s stroški delovanja Inštituta za vode iz 159. člena tega zakona,«.

Na koncu 10. točke se črta beseda »ter«.

Na koncu 11. točke se pika nadomesti z vejico, dodata novo besedilo »ter« in nova 12. točka, ki se glasi:

»12. izvajanja javnih gospodarskih služb iz prejšnjega člena, zgolj v primerih, ko sredstev za financiranje teh nalog ni mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

6. člen

(končanje postopkov)

- (1) Postopki za izdajo vodnega soglasja, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.
- (2) Predlogi za določitev drugačne zunanje meje, podani pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.
- (3) Ne glede na spremenjeni 14. člen zakona ostane zunanja meja priobalnih zemljišč, določena z uredbami, izdanimi na podlagi šestega odstavka 14. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20), nespremenjena.

7. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S 1. členom predlaganega zakona se črtata šesti in sedmi odstavek dosedanjega 14. člena zakona, ki sta določala, da lahko vlada na predlog nosilcev prostorskega načrtovanja določi drugačno zunanjo mejo priobalnih zemljišč, ki zoži priobalno zemljišče ob izpolnjevanju šestih pogojev, in da morajo biti v tem predlogu predvideni tudi ukrepi, ki so potrebni za izravnavo vplivov nameravanega posega na doseganje ciljev upravljanja voda. S tem se ukinja možnost ožanja priobalnih zemljišč celinskih voda.

K 2. členu

Z 2. členom predlaganega zakona se 37. člen Zakona o vodah spremeni tako, da iz njega nastaneta dva člena, in sicer, 37. člen, ki ureja samo posege na vodnem zemljišču, in 37.a člen, ki ureja posege na priobalnem zemljišču. Zaradi navedenega se določbe tega člena ustrezno nomotehnično spremenijo.

K 3. členu (novi 37.a člen)

S 3. členom predlaganega zakona se doda nov 37.a člen, ki ureja posege na priobalno zemljišče. Določeno je, da na priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen na podlagi pridobljenega vodnega soglasja, ki se izda, če ne gre za poseg v nasprotju s pogoji in omejitvami za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, če se s tem ne povečuje poplavne ali erozijske nevarnosti ali ogroženosti, če se s tem ne poslabšuje stanje voda, če je omogočeno izvajanje javnih služb, če se ne omejuje obstoječe posebne rabe voda, in če to ni v nasprotju s cilji upravljanja z vodami. Prav tako je v petem odstavku tega člena določeno, da morajo biti v vodnem

soglasju za ta poseg določeni tudi ukrepi, ki so potrebni za izravnavo vplivov nameravanega posega na doseganje ciljev upravljanja voda.

S temi spremembami se ukinja potreba po postopku ožanja priobalnih zemljišč in se uvaja postopek (ne)izdaje vodnega soglasja v primerih poseganja na priobalno zemljišče, če poseg izpolnjuje v členu navedene pogoje.

K 4. členu

S 4. členom predlaganega zakona se ureja sklic iz prvega odstavka 69. člena na način, da se v vanj dodajo tudi objekti novega 37.a člena. Prav tako se dopolni drugi odstavek 69. člena tako, da se na koncu odstavka doda še besedilo, ki se glasi: »razen če je v aktu iz 74. člena tega zakona določeno drugače.«. Zakon o vodah v drugem odstavku 69. člena prepoveduje gradnjo objektov in naprav, ki so namenjena proizvodnji, v katero so vključene nevarne snovi in za katero je v skladu s predpisi na področju varstva okolja treba pridobiti okoljevarstveno soglasje. V 74. členu Zakona o vodah pa je določeno, da vlada določi vodovarstveno območje, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali na njeno količino. Tako je Vlada RS sprejela vrsto uredb, ki na državnem nivoju določajo vodovarstvene pasove in režime. Namen predlagane spremembe zakona v drugem odstavku 69. členu je, da se naredi navezava med Zakonom o vodah in podzakonskimi akti iz 74. člena veljavnega Zakona o vodah.

K 5. členu

S 5. členom predlaganega zakona se v tretjem odstavku 162. člena zakona dopolnjuje določba 6. točke in dodaja nova 12. točka.

Z navedeno dopolnitvijo 6. točke tretjega odstavka se omogoča tudi financiranje Inštituta za vode, ustanovljenega skladno z 159. členom zakona. S tem se bo omogočilo nemoteno financiranje nalog, ki jih inštitut opravlja za ustanovitelja, v skladu s 158. členom zakona. Financiranje vključuje stroške dela, materialne stroške, stroške investicij in ostale stroške, ki so potrebni za izvajanje teh nalog. Tako se se v določbo 6. točke tretjega odstavka 162. člena, ki določa, da se sredstva Sklada za vode porabljajo za financiranje strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen, zaradi večje jasnosti in preglednosti doda, da to vključuje tudi stroške za delovanje Inštituta za vode iz 159. člena tega zakona.

Med namene, za katere se lahko porabijo sredstva Sklada za vode, se doda nova 12. točka, ki določa, da se sredstva Sklada za vode lahko porabljajo tudi za namene izvajanja javnih gospodarskih služb urejanja voda, vendar zgolj v primerih ko sredstev za financiranje teh nalog ni mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov. Zgolj ko sredstev za financiranje nalog izvajanja javnih gospodarskih služb ne bo mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov, se bo to izvajanje javnih gospodarskih služb financiralo iz sredstev Sklada za vode, o čemer bo presojal in odločal za to pristojen organ, t.i. Komisija Sklada za vode, in sicer ob vsakokratnem konkretnem primeru in z upoštevanjem sprejetega programa porabe sredstev Sklada za vode. Tako se predlaga rešitev, ki je preglednejša, saj omogoča izvajanje cenovne politike na področju upravljanja z vodami v skladu s prejeta evropsko politiko do voda, ki zahteva od države članice povračilo stroškov za vse naloge, povezane z upravljanjem z vodami. Na ta način se potencialno (v primerih, ko se bo ta rešitev tudi dejansko izvajala, ko ne bo sredstev za financiranje javnih gospodarskih služb urejanja voda možno zagotoviti tudi iz drugih virov) razbremeniti tudi (integralni) državni proračun, saj se namensko zbrana sredstva za upravljanje z vodami tudi namensko porabijo.

K 6. členu

6. člen določa kako se končajo postopki za izdajo vodnega soglasja, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, in kako se končajo postopki za določitev drugačne zunanje meje, podani pred uveljavitvijo tega zakona.

K 7. členu

Določba določa začetek veljavnosti predlaganega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

14. člen

(priobalno zemljišče celinskih voda)

(1) Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče).

(2) Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa pet metrov od meje vodnega zemljišča.

(3) Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi.

(4) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena sega zunanja meja priobalnih zemljišč na vodah 1. reda zunaj območij naselja najmanj 40 metrov od meje vodnega zemljišča. Vlada lahko določi drugačno zunanjo mejo priobalnih zemljišč, ki razširi priobalno zemljišče, če je to potrebno zaradi:

1. varstva voda ter vodnih in obvodnih ekosistemov,
2. urejanja voda,
3. izvajanja javnih služb po tem zakonu,
4. omogočanja splošne rabe vodnega in morskega dobra in določanja varstvenih režimov.

(5) Ne glede na določbe drugega in četrtega odstavka tega člena sega zunanja meja priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge tega zakona pet metrov od meje vodnega zemljišča.

(6) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena lahko vlada na predlog nosilcev prostorskega načrtovanja določi drugačno zunanjo mejo priobalnih zemljišč, ki zoži priobalno zemljišče, če:

1. gre za poseg na obstoječem stavbnem zemljišču znotraj obstoječega naselja,
2. se s tem ne povečuje poplavne ali erozijske nevarnosti ali ogroženosti,
3. se s tem ne poslabšuje stanje voda,
4. je omogočeno izvajanje javnih služb,
5. ne omejuje obstoječe posebne rabe voda in
6. to ni v nasprotju s cilji upravljanja z vodami.

(7) V predlogu iz prejšnjega odstavka morajo biti v skladu s predpisi o vodah predvideni tudi ukrepi, potrebni za izravnavo vplivov nameravanega posega na doseganje ciljev upravljanja voda.

37. člen

(posegi na vodno in priobalno zemljišče)

Na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za:

1. gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo ter z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, če izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka tega člena,
2. gradnjo objektov grajenega javnega dobra po tem ali drugih zakonih,
3. ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
4. ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
5. gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode), zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
6. gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem, in
7. gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je poseganje v prostor na priobalnem zemljišču v tlorisni širini od 15 metrov od meje vodnega zemljišča do zunanje meje priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja dovoljeno za gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov na podlagi vodnega soglasja, razen če je s predpisom, izdanim na podlagi tega zakona, drugače določeno.

(3) Posegi, ki so z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, iz 1. točke prvega odstavka tega člena, se lahko izvedejo, če jih zaradi varstvenih režimov po zakonu ali zaradi nesprejemljivosti gradnje po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, ni mogoče umestiti drugam ne da bi to povzročilo nesorazmerno visoke stroške. Posegi, ki so z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, iz 1. točke prvega odstavka tega člena, se izvedejo na podlagi utemeljitve izpolnjevanja pogojev iz prejšnjega stavka v postopku celovite presoje vplivov na okolje, presoje vplivov na okolje, v postopku podaje mnenja k prostorskemu aktu ali v postopku izdaje vodnega soglasja.

69. člen (uporaba nevarnih snovi)

(1) Minister lahko za objekte ali naprave iz 37. člena tega zakona predpiše posebne tehnične pogoje, ki se nanašajo na proizvodnjo, rabo, skladiščenje, pretovor ali prevoz nevarnih snovi.

(2) Gradnja objekta in naprave, ki je namenjena proizvodnji, v katero so vključene nevarne snovi in za katero je v skladu s predpisi na področju varstva okolja treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, ter objekta in naprave za odlaganje odpadkov, je na vodovarstvenem območju prepovedana.

(3) Prevoz in pretovor nevarnih snovi na morju se ureja skladno s predpisi na področju prevoza nevarnega blaga in pomorskega prometa.

162. člen (Sklad za vode)

(1) Ministrstvo upravlja s Skladom za vode (v nadaljnjem besedilu: Sklad), ki se za nedoločen čas ustanovi kot proračunski sklad, skladno z zakonom.

(2) Viri sklada so namenski prejemki proračuna in so:

- sredstva od prodaje vodnih in priobalnih zemljišč, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra,
- nadomestila za ustanovljene stvarne služnosti ali stavbne pravice v skladu s tem zakonom in
- plačila za vodne pravice v delu, ki pripada državi, in vodna povračila.

(3) Sredstva Sklada se porabljajo za financiranje:

1. gradnje vodne infrastrukture, vključno z nakupom zemljišč, potrebnih za njeno gradnjo,
2. gradnje državne in lokalne infrastrukture, ki je potrebna zaradi gradnje vodne infrastrukture,
3. izvedbe izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda in izvedbe izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda,
4. gradnje in posodobitve vodnih zadrževalnikov namenjenih za namakanje kmetijskih zemljišč, ki so državna vodna infrastruktura,
5. nakupa vodnih in priobalnih zemljišč in sofinanciranja nakupa priobalnih zemljišč s strani lokalnih skupnosti na podlagi 16. člena tega zakona,
6. strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen,
7. medobčinskih ali regionalnih projektov gradnje objektov za črpanje, filtriranje in zajem vode ter prenosnih vodovodov za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo v skladu z operativnimi programi varstva okolja,
8. občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javnim vodovodom,
9. odkupa zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javnim vodovodom,
10. občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 populacijskih ekvivalentov, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javno kanalizacijo, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, ter
11. drugih posameznih strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona.

(4) Sredstva Sklada se lahko porabljajo za sofinanciranje projektov iz 8. do 10. točke prejšnjega odstavka v obliki nepovratnih sredstev in v okviru razpoložljivih predvidenih sredstev, in sicer na leto največ do višine 50 % predvidenih prilivov v Sklad iz naslova vodnih povračil za rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba. Sredstva Sklada se porabijo za sofinanciranje projektov iz prejšnjega stavka največ do višine 80 % vrednosti investicije.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Na podlagi prve alineje prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17 in 46/20)

Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona. Predlagani zakon ne predstavlja večjih sprememb na sistemski ravni. S predlaganim zakonom se dopolnjuje in spreminja določba Sklada za vode z vidika namena porabe sredstev tega sklada, pri čemer pa gre za obstoječ sklad, ki je poseben proračunski sklad, ki je bil ustanovljen na podlagi Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02). Namen proračunskega sklada je opredeljen v 162. členu Zakona o vodah. Predlog zakona predstavlja dodatno možnost financiranja iz sredstev tega sklada tudi za izvajanje javnih gospodarskih služb urejanja voda, vendar zgolj v primerih ko sredstev za financiranje teh nalog ni mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov. Rešitev je preglednejša, saj omogoča izvajanje cenovne politike na področju upravljanja z vodami v skladu s prejšnjo evropsko politiko do voda, ki zahteva od države članice povračilo stroškov za vse naloge, povezane z upravljanjem z vodami. Na ta način se potencialno (v primerih, ko se bo ta rešitev tudi dejansko izvajala, ko ne bo sredstev za financiranje javnih gospodarskih služb urejanja voda možno zagotoviti tudi iz drugih virov) razbremeniti tudi (integralni) državni proračun, saj se namensko zbrana sredstva za upravljanje z vodami tudi namensko porabijo. Zgolj ko sredstev za financiranje nalog izvajanja javnih gospodarskih služb ne bo mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov, se bo to izvajanje javnih gospodarskih služb financiralo iz sredstev Sklada za vode, o čemer bo presojal in odločal za to pristojen organ, t.i. Komisija Sklada za vode, in sicer ob vsakokratnem konkretnem primeru in z upoštevanjem sprejetega programa porabe sredstev Sklada za vode. Zakon o vodah se torej v 162. členu dopolni tako, da se iz sredstev Sklada za vode krijejo tudi stroški izvajanja obvezne gospodarske javne službe urejanja voda, hkrati pa se v določbo 6. točke tretjega odstavka 162. člena, ki določa, da se sredstva Sklada za vode porabljajo za financiranje strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen, zaradi večje jasnosti in preglednosti doda, da to vključuje tudi stroške za delovanje Inštituta za vode iz 159. člena tega zakona. S predlaganim načinom obravnave dosedanjih predlogov za zožitev zunanje meje priobalnega pasu se skrajšuje postopek za predlagatelje, saj se s spremembo 14. člena pristojnost za vodenje postopkov za spreminjanje mej priobalnih zemljišč prenaša iz vladnega (MOP) na upravni (Direkcije RS za vode) nivo, in sicer z določitvijo odločanja o predlogih v okviru upravnih postopkov in ne več s sprejemom vladne uredbe. Nov predlog bo razbremenil vlado in s tem omogočil hitrejše reševanje vloženih predlogov oz. vlog, kar za stranke oz. predlagatelje posledično pomeni, da se v luči odprave administrativnih ovir skrajšujejo oz. ukinjajo dosednji dolgotrajnejši postopki sprejema uredbe na vladi, hkrati pa se stranke s tem istočasno tudi finančno in časovno razbremenjujejo.